

Svensk författningssamling

Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande

SFS 2020:968

Publicerad
den 20 november 2020

Utfärdad den 19 november 2020

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande, i denna lag kallad EU-förordningen.

2 § Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

3 § För erkännande och verkställighet i Sverige av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande får det uppställas krav på att de gärningar som beslutet avser utgör ett brott enligt svensk rätt. Det gäller dock inte för de brott som avses i artikel 3.1 i EU-förordningen.

2 kap. När Sverige är utfärdande stat av beslut om frysning

Utfärdande myndighet

1 § Åklagare är utfärdande myndighet när ett svenskt beslut om frysning genom beslag, penningbeslag eller kvarstad i brottmål sänds över till en annan medlemsstat enligt EU-förordningen.

Beslut i Sverige om beslag och penningbeslag enligt denna lag

2 § En åklagare får besluta om beslag av ett föremål trots att det inte är tillgängligt vid beslutet, om föremålet

1. skäligen kan antas vara förverkat på grund av brott, och
2. kan antas komma att påträffas i en annan medlemsstat som är bunden av EU-förordningen.

Det som sägs om föremål i första stycket gäller också om skriftlig handling. I fråga om beslag av sådan egendom som avses i 27 kap. 2 och 3 §§ rättegångsbalken gäller även de förutsättningar som anges i de paragraferna.

¹ Prop. 2019/20:198, bet. 2020/21:JuU9, rskr. 2020/21:56.

3 § En åklagare får besluta om beslag av egendom i form av pengar, fordran eller någon annan rättighet som skäligen kan antas vara föremål för brott enligt lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall eller lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, eller av ett motsvarande värde (penningbeslag), trots att egendomen i fråga inte är tillgänglig vid beslutet, om egendomen

1. skäligen kan antas vara förverkad på grund av brott, och
2. kan antas komma att påträffas i en annan medlemsstat som är bunden av EU-förordningen.

4 § Beslag enligt 2 eller 3 § får beslutas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller de men i övrigt som åtgärden innebär för den misstänkte eller för något annat motstående intresse.

Beslag enligt 2 eller 3 § får inte verkställas i Sverige.

Verkställighet genom alternativa åtgärder

5 § Åklagaren får inte lämna samtycke till att ett beslut om frysning som har sänts över till en annan medlemsstat verkställs genom alternativa åtgärder enligt artikel 23.3 i EU-förordningen.

Det efterföljande förfarandet

6 § När ett beslag enligt 2 eller 3 § har verkställts i den verkställande staten tillämpas följande bestämmelser i 27 kap. rättegångsbalken:

- 2 § fjärde stycket om åklagarens skyldighet att anmäla verkställt beslag av ett skriftligt meddelande,
- 4 a § om utlämnande av föremål till målsägande eller någon annan som trätt i dennes ställe,
- 6 § om rättens prövning,
- 7 § om tid för åtals väckande,
- 8 § första, andra och fjärde styckena om hävande av beslag,
- 11 § om underrättelseskyldighet, och
- 13 § om protokoll och om rätt för den som drabbats av ett beslag att få ett bevis om beslaget.

När brottmålet avgörs, ska rätten med tillämpning av 27 kap. 8 § femte stycket rättegångsbalken pröva om beslaget eller penningbeslaget fortfarande ska bestå.

7 § När brottmålet avgörs får rätten, på yrkande av åklagaren, i domen förordna att ett beslut om beslag enligt 2 eller 3 § eller ett beslut om kvarstad till säkerhet för beslut om förverkande ska gälla under en viss tid efter det att domen har fått laga kraft, dock längst till dess att beslutet om förverkande har verkställts i den verkställande staten.

3 kap. När Sverige är utfärdande stat av beslut om förverkande

Utfärdande myndighet

1 § Kronofogdemyndigheten är utfärdande myndighet när ett svenskt beslut om förverkande sänts över till en annan medlemsstat enligt EU-förordningen.

Verkställighet genom alternativa åtgärder

2 § Kronofogdemyndigheten får inte lämna samtycke till att ett beslut om förverkande som har sänts över till en annan medlemsstat verkställs genom alternativa åtgärder enligt artikel 23.3 i EU-förordningen.

Intyg

1 § Ett intyg om frysning som sänds över till Sverige i enlighet med artikel 4.1 i EU-förordningen ska åtföljas av det beslut om frysning som intyget avser.

Intyget ska vara skrivet på eller översatt till svenska eller engelska.

Verkställande myndighet

2 § Åklagare är verkställande myndighet när ett utländskt beslut om frysning sänds över till Sverige enligt EU-förordningen.

Beslut om erkännande och verkställighet

3 § Ett beslut om erkännande och verkställighet enligt artikel 7.1 i EU-förordningen ska innehålla uppgift om det belopp eller den egendom som verkställigheten ska avse och om huruvida beslutet om frysning ska verkställas som ett beslut om beslag, penningbeslag eller kvarstad i brottmål.

Av beslutet om erkännande och verkställighet ska det i förekommande fall även framgå om uppskov med verkställigheten har beslutats enligt artikel 10.1 i EU-förordningen.

Motivering av beslut

4 § Åklagarens beslut i fråga om erkännande och verkställighet, om avbrytande av verkställigheten enligt artikel 8.4 i EU-förordningen och om återställande av fryst egendom till ett brottsoffer ska innehålla skälen för beslutet. Detsamma gäller åklagarens beslut att skjuta upp, ställa in eller i andra fall avbryta verkställigheten.

Förfarandet vid verkställigheten

5 § När ett beslut om frysning ska verkställas som ett beslut om beslag får husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning göras med tillämpning av reglerna i 28 kap. rättegångsbalken.

Om beslutet om frysning avser en försändelse som väntas komma in till ett befordringsföretag, får åklagaren begära att rätten beslutar om att försändelsen, när den kommer in, ska hållas kvar till dess att verkställighet har skett. Bestämmelserna i 27 kap. 9 § andra stycket och tredje stycket första meningen rättegångsbalken ska då tillämpas. Behörig domstol är den tingsrätt inom vars domkrets åtgärden ska vidtas.

Om det kan befaras att det skulle medföra en fördröjning av väsentlig betydelse för utredningen i den utfärdande staten att inhämta rättens beslut enligt andra stycket, får ett sådant beslut meddelas av åklagaren. Bestämmelserna i 27 kap. 9 a § första stycket andra meningen samt andra och tredje styckena rättegångsbalken ska då tillämpas.

6 § När ett beslut om frysning ska verkställas som ett beslut om kvarstad i brottmål får åklagaren, under de förutsättningar som anges i 26 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken, ta egendom i förvar till dess beslutet om frysning har verkställts. Husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning får då göras enligt reglerna i 28 kap. samma balk.

Om egendom tas i förvar ska 26 kap. 3 a och 3 b §§ rättegångsbalken tillämpas.

7 § De åtgärder som anges i 5 och 6 §§ får vidtas även om den gärning som beslutet om frysning avser inte motsvarar ett brott enligt svensk lag, om det för gärningen kan dömas till fängelse i den utfärdande staten.

8 § Åklagaren får anlita biträde av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket eller Kustbevakningen när ett beslut om frysning ska verkställas som ett beslut om beslag eller penningbeslag och när egendom ska tas i förvar enligt 6 §.

Avbruten eller inställd verkställighet

9 § Om verkställigheten av ett beslut om frysning avbryts eller ställs in med stöd av artikel 8.4, 12.2, 13.3 eller 27.3 i EU-förordningen, ska beslutet om erkännande och verkställighet upphöra att gälla. Samma förfarande ska då tillämpas som när motsvarande åtgärd har hävts under en svensk förundersökning eller rättegång i brottmål.

Första stycket gäller även när verkställigheten avbryts med stöd av artikel 12.1 i EU-förordningen därför att beslutet om frysning inte längre är verkställbart eller erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande vägras.

Återställande av fryst egendom enligt artikel 29 i EU-förordningen

10 § Om åklagaren beslutar att återställa fryst egendom till ett brottsoffer enligt artikel 29.2 i EU-förordningen, ska en underrättelse om beslutet genast sändas till den som verkställigheten av beslutet om frysning har skett hos.

Egendomen får återställas först tre veckor efter det att underrättelsen har översänts. Om den som verkställigheten av beslutet om frysning har skett hos medger det, får dock egendomen återställas omedelbart. Detsamma gäller om domstol fastställer åklagarens beslut att återställa egendom enligt artikel 29.2 i EU-förordningen.

Prövning i domstol

11 § När ett beslut om frysning har verkställts, får den som drabbats av åtgärden begära prövning i domstol av åklagarens beslut om

1. erkännande och verkställighet enligt artikel 7.1 i EU-förordningen,
2. att inte avbryta verkställigheten enligt artikel 8.4 i EU-förordningen, och
3. att återställa fryst egendom enligt artikel 29.2 i EU-förordningen.

Begäran om en sådan prövning ska göras skriftligen hos åklagaren, som ska överlämna ärendet till rätten.

12 § När en begäran enligt 11 § har kommit in till rätten, ska rätten så snart det kan ske hålla en förhandling i ärendet, om inte en förhandling uppenbart skulle sakna betydelse för prövningen.

Vid en förhandling gäller bestämmelserna i 24 kap. 17 § rättegångsbalken i tillämpliga delar. I de fall som avses i 11 § första stycket 3 ska den som åklagaren har beslutat att återställa egendomen till underrättas om förhandlingen.

13 § Om ett beslut om frysning har verkställts med stöd av 27 kap. 2 § andra stycket 2–8 rättegångsbalken, ska åklagaren utan dröjsmål anmäla verkställigheten till rätten för prövning av beslutet om erkännande och verkställighet. I anmälan ska skälen för verkställigheten anges. Rätten ska skyndsamt pröva ärendet.

14 § Behörig domstol enligt 11 och 13 §§ är den tingsrätt inom vars domkrets beslutet om frysning har verkställts.

Vid rättens handläggning tillämpas bestämmelserna i rättegångsbalken om domstols handläggning i brottmål.

Om rätten upphäver ett beslut om erkännande och verkställighet, ska samma förfarande tillämpas som när motsvarande åtgärd har hävts under en svensk förundersökning eller rättegång i brottmål.

5 kap. Erkännande och verkställighet i Sverige av ett utländskt beslut om förverkande

Intyg

1 § Ett intyg om förverkande som sänds över till Sverige i enlighet med artikel 14.1 i EU-förordningen ska åtföljas av det beslut om förverkande som intyget avser.

Intyget ska vara skrivet på eller översatt till svenska eller engelska.

Verkställande myndighet

2 § Kronofogdemyndigheten är verkställande myndighet när ett utländskt beslut om förverkande sänds över till Sverige enligt EU-förordningen.

Beslut om erkännande och verkställighet

3 § Ett beslut om erkännande och verkställighet enligt artikel 18.1 i EU-förordningen ska innehålla uppgift om det belopp eller den egendom som verkställigheten ska avse.

Av beslutet om erkännande och verkställighet ska det i förekommande fall även framgå om en överenskommelse enligt artikel 18.2 i EU-förordningen har ingåtts, med angivande av beloppet, och om uppskov med verkställigheten har beslutats enligt artikel 21.1 i EU-förordningen.

Ett beslut om erkännande och verkställighet ska delges den som beslutet gäller mot. Om Kronofogdemyndigheten beslutar om uppskov med verkställigheten enligt artikel 21.1 a i EU-förordningen, behöver delgivning inte ske så länge skälen för uppskovet består.

Beslutet om erkännande och verkställighet gäller omedelbart.

Efterföljande beslut om att inte verkställa beslutet om förverkande

4 § Ett beslut om erkännande och verkställighet ska upphöra att gälla om Kronofogdemyndigheten, sedan beslutet har meddelats, beslutar att inte verkställa beslutet om förverkande med stöd av artikel 19, 22.3 eller 27.3 i EU-förordningen. Verkställighetsåtgärder som har gjorts ska då återgå så långt det är möjligt.

Överklagande

5 § Kronofogdemyndighetens beslut om erkännande och verkställighet enligt artikel 18.1 i EU-förordningen får överklagas till tingsrätten. Andra beslut som fattas av Kronofogdemyndigheten med stöd av EU-förordningen eller den här lagen får inte överklagas.

Behörig tingsrätt är den tingsrätt som enligt 18 kap. 1 § utsökningsbalken ska pröva ett överklagande av Kronofogdemyndighetens beslut.

Vid handläggningen i domstol tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Om rätten upphäver ett beslut om erkännande och verkställighet, ska de verkställighetsåtgärder som har gjorts återgå så långt det är möjligt.

Förfogande över förverkad egendom

6 § Egendom som erhållits vid verkställigheten och som kan befaras komma till brottslig användning eller annars är olämplig för försäljning får inte säljas enligt artikel 30.6 a i EU-förordningen.

Om egendom som erhållits vid verkställigheten utgör ett sådant kulturföremål för vilket en ansökan om utförseltillstånd enligt 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950) har avslagits eller vid en prövning skulle ha avslagits, får egendomen inte återställas till ett brottsoffer i en annan stat eller överförs till den utfärdande staten enligt artikel 30.2 eller 30.6 b i EU-förordningen.

7 § Beslut enligt artikel 30.6 i EU-förordningen om förfogande över egendom som erhållits vid verkställigheten fattas av Kronofogdemyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 19 december 2020.

På regeringens vägnar

STEFAN LÖFVEN

MORGAN JOHANSSON
(Justitiedepartementet)